

13. Ko‘p xonali sonlarning o‘qilishi va yozilishi

Yondosh mavzu:
Navoiy viloyati

Sinflar va xonalar,
10, 100 ga ko‘paytirish

1. Sonlarni jadvalga yozing va ularni o‘qing.

Navoiy viloyatida aholi soni 1 004 500 nafar. Ularning 498 100 nafari shaharlarda, 458 400 nafari qishloqlar va shaharchalarda yashaydi.

Millionlar			Minglar			Birliklar		
Yuzlar	O‘nlar	Birlar	Yuzlar	O‘nlar	Birlar	Yuzlar	O‘nlar	Birlar

2. Sonlarni sinflarga ajrating va ularni o‘qing.

534 504 569
8 300 022

23 423 767
50 000 002

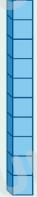
67 082 039
208 003 190

3. Bitta yuzlikda nechta o‘nlik va nechta birlik bor?

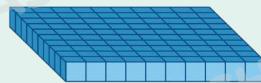
Bitta minglikda nechta birlik, o‘nlik, yuzlik bor?

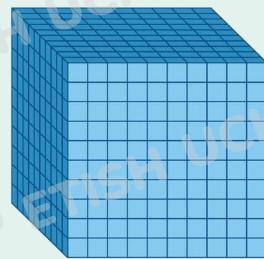
1 birlik

1 o‘nlik

1 yuzlik

1 minglik

5 ta minglikda necha o‘nlik bor? 3 ta minglikda-chi?

10 ta minglikda-chi?

4 ta minglik va 6 ta yuzlikda necha o‘nlik bor?

13. Ko‘p xonali sonlarning o‘qilishi va yozilishi

1 o‘nlik = 10 birlik

1 yuzlik = 10 o‘nlik = 100 birlik

1 minglik = 10 yuzlik = 100 o‘nlik = 1 000 birlik

1 million = 1 000 minglik = 1 000 000 birlik

4. Daftaringizga ko‘chirib yozing va bo‘sh joylarni to‘ldiring.

6 yuzlik = ... birlik   34 yuzlik = ... birlik

7 minglik = ... birlik   27 minglik = ... birlik

5. Ko‘paytirishni bajaring. Hosil bo‘lgan sonlarni o‘qing.

$$90 \cdot 100$$

$$17 \cdot 10\,000$$

$$25 \cdot 3\,000$$

$$200 \cdot 100$$

$$640 \cdot 100$$

$$2\,800 \cdot 70$$

$$300 \cdot 900$$

$$800 \cdot 7\,000$$

$$12\,300 \cdot 200$$

6. Toshkentdan Navoiyga “Sharq” poyezdida borish mumkin.

Chipta narxlari ekonom-klassga 98 000 so‘m, birinchi toifa vagon uchun 160 000 so‘m. Sayohatga borish uchun 2 nafar katta va 3 nafar boladan iborat oila har ikki holat bo‘yicha qancha pul to‘lashi kerak?

Birinchi toifa vagon narxi ekonom-klass vagoniga qaraganda qancha qimmatroq bo‘ladi?

7. Savollarga javob berish uchun ifodalar tuzing.

a) Muruntov konidan 2 yilda 100 t oltin qazib olindi. Agar qazib olish 75 yil davom etsa, bu kondagi oltin zaxirasi qancha?

b) 7 ta yuk mashinasida 28 tonna ruda olib chiqildi. 15 ta mashina bilan qancha ruda tashish mumkin?

13. Ko'p xonali sonlarning o'qilishi va yozilishi

8. Navoiy viloyatida qadimgi qoyatosh suratlari bo'lgan mashhur g'or bor.

Misollarni amallarning bajarilish tartibiga ko'ra yeching va bu g'or qanday atalishini bilib oling.

$$(27 \cdot 3 + 319) : 2 + (418 - (217 - 600 : 20)) + 67 \cdot 7$$

A 400

S 469

R 30

O 431

Y 900

S 81

I 231

M 187

Sh 200

9. 4, 6, 7 raqamlaridan uch xonali sonlar tuzing. Nechta son hosil bo'ldi? Qanday sonlar ko'proq chiqdi: juft sonlarmi yoki toq sonlarmi?

10. Visola poyezdning boshidan 17-vagonga, Malika esa oxiridan 9-vagonga chiqdi. Shunda qizlar qo'shni vagonlarda ketayotganlari ma'lum bo'ldi. Poyezdda nechta vagon bo'lishi mumkin?

11. a) Sonlarni sinflarga ajraring.

10 487 488

324 900 044

90 000 384

9 738 000

- b) Ifodalarning qiymatini hisoblang. Birliklar sinfining tagiga bitta chiziq, minglar sinfining tagiga ikkita chiziq, millionlar sinfining tagiga uchta chiziq chizing.

3 800 · 100

76 · 10 000

8 880 · 1 000

12. Navoiyga "Afrosiyob" poyezdida tez yetib olish mumkin. Arzon chipta 146 ming so'm turadi, qimmati esa undan 136 ming so'm ortiq. Ikkita qimmat chipta uchun qancha to'lash kerak bo'ladi?